

Borgernes Vildere Nordfyn

- en inspirationsfolder



Vil du være med
til at skabe flere
levesteder for planter,
insekter og andre
vilde skabninger,
lige der
hvor du bor?

Så har vi lavet denne inspirationsfolder til dig!



**nordfyns
kommune**

Hvem er folderen til?

Folderen henvender sig til alle borgere i Nordfyns Kommune, der selv ejer eller administrerer landarealer.

Alt tæller, fra de mindste grundstykker til de helt store naturområder.

Ejere eller administratorer af erhvervs- og landbrugsarealer kan søge yderligere inspiration i folderen "Virksomhedernes Vildere Nordfyn", der indeholder ideer målrettet til denne gruppe.



BIODIVERSITETENS BEGYNDERTIPS

Lad gamle træer stå!
Gamle træer er levesteder for hundreder af andre organismer, og tager lang tid at "lave" – når først et gammelt træ er væk, går der 100 år før der står et gammelt træ igen.

Hvis træet SKAL fældes, så lad en høj stub stå – den bliver bolig for MASSER af liv, f.eks. er spætter glade for at hakke deres huller i den.

Beskær i stedet for at fælde. Hvis et træ står i vejen, så overvej om det kan løses med en nænsom beskæring (tag gerne en arborist med på råd!). Og byg så en bunke af det afskårne materiale, som kan blive hjemsted for frøer og tudser, pindsvin, firben, småfugle og meget andet.

Vent med at klippe hækken til fuglenes ynglesæson er forbi (midt i juli, eller efter 1. august hvis du vil være helt sikker). Og nu vi er i gang med hækken, så vælg hjemmehørende træsorter som er gode for insekter, og gode for fuglene at bygge reder i.

Ud med gift og gødning, som er det modsatte af natur og vildskab; gift begrænser liv, gødning gavner kun nogle få arter.

Her får du vores tips til mere mangfoldighed hjemme hos dig. Husk at listen ikke er udtømmende, og husk fremfor alt at det tager tid, og altså ikke er noget der sker fra den ene dag til den anden.

NATURLIG DANSK BLOMSTERENG



SØDSKÆRM



GÆRDESMUTTE



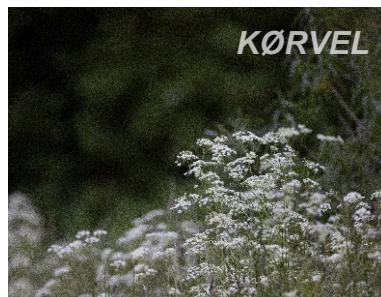
BOMLÆRKE



KÅLSOMMERFUGL

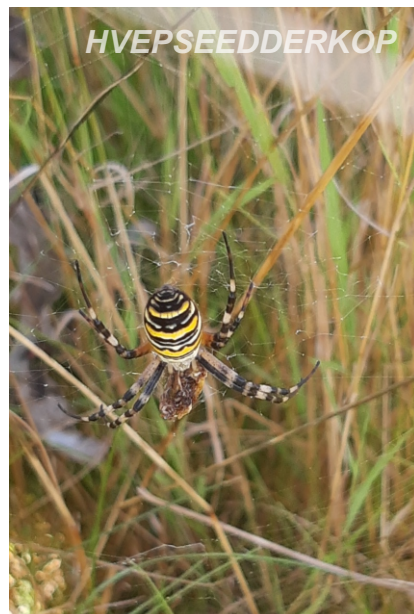


KØRVEL



Drop tanken om "den perfekte have", hvor alt vokser netop der hvor du har placeret det, og netop så meget som du synes er passende.

TIPS FOR DE MERE AVANCEREDE



Erkend at den engelske græsplæne er en ørken, set fra et biodiversitetssynspunkt. Klip sjældnere, klip højere, og lad blomsterne afblomstre først. Almindelige plæneklippere er rene dødsmaskiner for det kryb der trods alt måtte leve i plænen, både biller, larver, snegle og alt muligt andet.

Hvis du kan, så anskaf en fingerklipper som du kører med nogle få gange om året – så kan den også deles med mange naboer, for den kører ikke ret ofte!

Alternativt kan du anskaffe en le, og lære at bruge den – det giver motion, og når man kan, er det tilmed sjovt!

Byg sten-, brænde- og kvasbunker, og overgiv dem til naturen.

Stenbunkerne skal ligge på solrige pletter, og kan blive hjemsteder for lækat og brud, og firben og insekter kan varme sig på stenene om foråret.

Brændestakke kan placeres i skyggen, hvor de bliver populære hos mange svampe og insekter, og så kan musene lave deres reder i dem – og kvasbunker tiltrækker fugle som f.eks. gærdesmutte, der synger i haven hele året rundt.

Borgere der aktivt tilvælger bare nogle af disse simple tips i deres haver, vil opleve en eksplosion af blomster- og insektliv indenfor få år – og med lidt held følger en lang række fugle, som før var almindelige, men som er blevet mere fåtallige, hurtigt efter. Det gælder arter som stær, gråspurv, land- eller bysvale, rødstjert og mange andre.

Saml vilde, hjemmehørende frø fra gåturen og tag dem med hjem – nogle vil spire, andre ikke. Du lærer noget hele tiden, alt imens mangfoldigheden øges.

Om mangfoldighed

Naturen omkring os er meget tættere forbundet end de fleste af os aner – lad os tage et eksempel:

De fleste sommerfugle lægger deres æg på én bestemt plante, eller på nogle ganske få, nært beslægtede planter.

Den meget almindelige nældens takvinge lægger sine æg på brændenælder, som klarer sig fantastisk i det miljø som vi har skabt gennem vores brug af landskaberne.

Men en art som okkergul pletvinge lægger sine æg på forskellige arter af vejbred, som har det svært i konkurrencen med brændenælder, græsser med videre. Bl.a. derfor går okkergul pletvinge hastigt tilbage, mens nældens takvinge klarer sig udmærket.



Nældens takvinge på rejnfan, Sønder sø

Men fordi der relativt set kun er få vilde planter der klarer sig godt, og mange flere der klarer sig elendigt, går rigtig mange arter af sommerfugle voldsomt tilbage.

Det er dårligt nyt for sommerfugleinteresserede mennesker, men også for de mange forskellige fugle der opfodrer deres nyudklækkede unger med sommerfuglelarver i ynglesæsonen – det hele hænger sammen.

Stær er gået voldsomt tilbage i de senere år - men sammen kan vi vende udviklingen!



Baggrund

Den måde vi hidtil har brugt vores omgivelser på i Nordvesteuropa, har vist sig ikke at være bæredygtig; vi mister arter med foruroligende hast, og mange af dem kommer næppe igen.

Det gælder både blandt planter, insekter, fugle og pattedyr – nogle få arter stortrives, mens mange flere er truede eller står på tærsklen til helt at forsvinde.

Én af årsagerne er vores trang til at holde "orden" omkring os – at slå græsset, luge bedet, sprøjte indkørslen og meget mere.

Vi skal blive meget bedre til at dele pladsen med vore medskabninger, så vi undgår at det grønne omkring os reduceres til plænegræs, prydstauder og stenørkener.

Det er vigtigt, ikke kun fordi mangfoldighed er smukt, men også fordi mangfoldighed avler mangfoldighed – akkurat ligesom artsfattigdom avler artsfattigdom.



**nordfyns
kommune**